

TABOR

Maribor, sreda 20. julija 1921.

Številka: 161.

Leto: 11.

Situacija.

Maribor, 19. julija.

V Zagrebu se je pojavil g. Stojan Protić. Nekateri separatisti so ga zelo veselili in že pišejo v svojih glasilih, da je blok hrvatskih opozicionalcev toliko kot gotova stvar. Nek list ve povedati to-le značilno anekdoto, ki prica o silni življenjski sili novorojenčka: Muslimani, ki zborujejo v Sarajevu, so se po dolgem prerekanju zedinili na par točkah svojega novega programa. Ko so pa izvedeli o edinstvenem hrvatskem bloku, so bili tako iznenadeni, da so začeli iznova svoje Sisićovo delo (glej »Juturnji list« 17. julija). Zanimivo bi bilo izvedeti, kako daleč so popuščile posamezne politične skupine, da so mogle stopiti v jedinstveni blok. Izgleda, da je ta blok samo želja Drinkovićeve skupine, ki bi rada prišla na vlado. Radić se bo težko odločil za sporazum s Protićem, ker bi v tem slučaju moral igrati ali Radić ali Protić sedanjega Pasićevu vlogo v komediji z naslovom: »Ali jedan ili drugi«. Radić bi s takimi kompromisi mnogo izgubil pred svojimi kmetjskimi častilci in, kakršen je položaj sedaj, bo rajši ohranil lovorjev venec ljudskega tribuna, kakor pa sprejel ministrski portfelj v Protićevi vladi s 7 pokrajinami. O g. Protiću poje nedeljski »Juturnji List«, da je mož angleških načel o samoupravi. Radićev glasilo in »Obzorje« pa resno primerjata Hrvate z Irce. Iz tega je sklepati, da bi tudi Protićeva angleška samouprava hitro odpovedala. Če je hrvatško vprašanje v resnici tako, kakor ga slika par demagogov — prepričani smo, da ni — tedaj ga ne bo rešil Srb Protić, temveč »Hrvat« Frank. Menda je to tista »mavrica in vedrina«, ki jo slika »Juturnji List« v svojem kavalirskem slavonspevu o politični koncepciji g. Protića.

Na bližnjem vzhodu se še vedno raz-
tija grško-turški spor, ki ima lahko za
ves Balkan važne posledice. Zanimivo
na celi stvari je to, da tudi na vzhodni
strani Balkana intrigira in rovari na-
ša nasprotnica Italija. V začetku je iz-
gledalo, da v spor za Carigrad posežete
samo Anglija in Francija. Kmalu se je
začela politika obeh velešil oddaljevati.
Zadnje dni je francoska javnost večji-
del na strani Turkov, angleško časopis-
je pa odobrava politiko vlade, ki s pre-
cejšnjo previdnostjo simpatizira z Gr-
ki. Dočim so francoske simpatije do
Turkov vezane na izvršitev sevreške
mirovne pogodbe, je Italija, ne oziraje
se na svoje zaveznike, sklenila s Kemal-
pašo poseben pakt, v katerem se je ob-
vezala, da bo podpirala turške aspira-
cije na Trakijo. V vrstah zaveznikov
ni tedaj nobene slege in po vseh zad-
njih dogodkih lahko sodimo, da antan-
to pravzaprav združuje samo še strah
pred Nemčijo in Rusijo. Politika, ki le-
ži na tako slabih temeljih, ne more pri-
vesti evropskih narodov do trajnega
miru in konsolidacije. Če so resnična
grška poročila o preobratu na bojišču
v grško korist, bo žela uspeh zopet —
angleška previdnost in hladnokrvnost.
Italija, ki si hoče osvojiti nadvlado nad
balkanskimi državami, utegne na
vzhodni strani Balkana doživeti fiasko
svoje imperijalistične prenagljenosti.

V nevarnosti.

Moralna in kulturna obnova, o kateri smo govorili v včerajšnjem uvodniku, ni dnevno geslo, ki bi moglo elektrizirati množice, temveč velik in dalekosežen program za cele generacije. Ljudje se dele po svojih psiholoških

Muslimanska ministra v Beogradu.

LDU Beograd, 18. julija. Danes skoga predsednika in mu javila o skle-
dopoldne sta dospela semkaj musliman-
ska ministra dr. Spaho in dr. Karameh-
medović, ki bosta jutri posetila ministra-
pih, sprejetih na sestanku v Sarajevu,
po katerih jima je naročeno, da prekli-
četa svojo ostavko.

Pašić gre v Karlove vari.

LDU Beograd, 18. julija. Ministrski predsednik Pašić ne odpotuje v Marjanske Lazni, kakor se je poročalo, temveč v Karlove vari. Zanimivo je, da je sklenila čehoslovaška vlada, da se za časa, ko bo ministrski predsednik Pašić bival v Karlovih varih, otvori tamkajšnja podružnica praškega dopisnega urada.

Naše stališče k dogodkóm v Albaniji.

LDU Beograd, 18. julija. Današnja „Politika“ piše med drugim, govoreč o pobjah v Albaniji: Pazio motrimo dogodke, ki se vrše na naši meji. Zanimivo je, da je bila prva, ki je te dogodke naznanila svetu in jih komentirala, zaščitnica Albanije — Italija. Cilj teh komentarjev je več ko prozoren. Ne glede na drugo je eno več ko važno za nas: V naši neposredni bližini na naši meji se Albanci koljejo med seboj. To dejstvo nam nalaga veliko dolžnost, da si z vsimi silami zavarujemo svoje meje in zagotovimo mir na svojem ozemlju. Nikakor se ne želimo vmešavati v albanske notranje zadeve ali pravico imamo, da skrbimo za svojo varnost.

Nova razkritja o komunistični zaroti.

LDU Beograd, 18. jula. Odkritja v zvezi z atentati so pričela dobivati ostrejšje oblike. Vsi dosedanjji uspehi preiskave dokazujejo, da je obstojala velika organizacija, ki je sistematično pripravljala atentat že dve leti. Najdaljnja preiskava bo dognala samo še nekatere posameznosti in nove krivce. Najbolj energično se preiskuje v okolici Novega Sada, ker mislijo, da se skriva tamkaj Juhacs in nekaj drugih sokrivcev. Močne patrulje preiskujejo okolico Novega Sada. Govori se, da se je Juhacs pred kratkim pokazal v družbi z nekim voditeljem komunistične organizacije v Novem Sadu. Danes se je začelo zaslišavanje Bože Jetnerja, ki je bil silno razburjen in je priznal vse, kar so izpovedali poprej njegovi sokrivci. Priznal je, da mu je poveril Kolaček važno nalogo, ki se je nanašala na atentat. Jetner je bil predsednik lokalne organizacije v Novem Sadu. Ko so preiskali njegovo hišo, so našli v njej pisalni stroj sindikalne organizacije.

Direktni blagovni promet z Madžarsko.

LDU Beograd, 18. julija. Otvorjen je bil direkten blagovni promet z Madžarsko v smislu bernske konvencije. Tovorni listi se izdajajo pri nas v našem, na Madžarskem v madžarskem jeziku poleg nemškega ali francoskega. Prehodne postaje bodo Gyekenyes, Kelebira, Rijeka, Sereg, Ura-Keresztur ali Nova Kaniža.

Seja ministrskega sveta.

LDU Beograd, 18. julija. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih poslih ter sta novoimenovana ministra Zečević in Miletić prisegla.

Iz ministarstva.

LDU Beograd, 18. julija. Danes je nastopil svoje mesto prometni minister Uzunović, ki je bil doslej minister za agrarno reformo.

Prekrstitev postaj v Bački.

LDU Beograd, 18. julija. Ministrstvo za notranje stvari je odobrilo in prometno ministarstvo bo izvedlo odlok da se izpremenijo imena nekaterih železniških postaj v Bački. Postaja Sander na progi Novi Sad—Subotica se bo imenovala odslej Aleksandrovo predmestje. Postaja Ludos na progi Subotica—Orgaš se bo imenovala Suplijak in postaja Veliki Veš na progi Novi Sad-Subotica dobi ime Vetik. Postaja Vantelek na progi Subotica-Crvenka se bo zvala odslej Pavlovica.

Cebelarske in mleinarske šole.

LDU Beograd, 18. julija. Ministarstvo za poljedelstvo in vode deluje na to, da bi se otvorilo večje število čebelarstvih in mlekarstvih šol v državi ter da bi se otvorilo več poljedelskih šol za ženske. Ministrstvo za socialno politiko izdeluje načrt zakona o invalidih. Zakon bo izdelan na podlagi zadnjih naredb vsih ministrstev. Invalidske podpore bodo regulirane po sistemu percentualne kvalifikacije nesposobnosti od 20—100%.

Grško vojno posojilo.

LDU Atene, 18. julija. „Politea“ javlja, da so se te dni sestali v Narodni banki ministrski predsednik Gunaris, minister Rhallis in Protopaladakis ter upravitelj Narodne banke Maksimion ter so skupno podpisali posojilo 150 milijonov drahem za vojne potrebe Grčije.

Japonska in konferenca v Washingtonu.

DKU London, 18. julija. "Daily Express" poroča iz Tokia, da še ni gotovo, če se bo Japonska udeležila konference v Washingtonu, če ne bo dobila ugodnih povič o modalitetah in dalekosežnosti konference.

Radl Gornje Slezije.

DKU London, 16. julija. (Wolff). V angleških vladnih krogih vlada vsled odgovora francoske vlada na angleški poziv glede sestanka vrhovnega sveta v svrhu rešitve gornješleziskega vprašanja, veliko razburjenje. Vest pariških listov, da prezid. Harding soglaša s francoskim pregledom glede sestave odbora izvedencev, se zdi v Londonu neverjetna. Zdi se skoraj nemogoče, da bi omenjeni odbor mogel do konca tega mesca rešiti svojo nalogo; odlaganje do septembra pa se zdi Angležem prenevarno. Vzrok težkoč so najbrž energične resolucije, ki jih je sprejel zunanji odbor francoske zbornice. Istotako neprelozljivo kot gornješlezjsko, je tudi vprašanje prisilnih mer v Porenju.

lastnostih v dve vrsti: ena presoja življenjske pojave in dogodke po njihovem trenutnem stanju, ne iskaje vzroka in posledic, druga jih promatra sub specie aeternitatis. Oni, ki ne vprašujejo za vzrok in posledice, ne morejo razumeti današnje družabne mizerije v vsem njenem obsegu in jim je zaman dopovedovati, da je narod v resni nevarnosti. Ko dobri in prepričani patrioti so pač pripravljeni, da priskočijo na pomoč, samo tedaj, kadar bo nevarnost evidentna. Manjšina poedincev, ki v svojem duhu analizira sodobne pojave, pa vidi narodno nevarnost v njenem latentnem stanju. Odtod njen odpor nasproti sedanjim razmeram in iskanje novih boljših smernic življenja.

Dasiravno narodna obnova zahteva rekonstrukcijo skoraj vseh strani našega dela in mišljenja, je treba takoj smotreno delati na to, da nove, sveže ideje prodro kar najdalje ter prisilijo tudi druge poedince k razmišljanju o velikem načrtu obnove. Glavno je, da enkrat pričnemo delati in razmišljati o važnosti tega dela. Foerster pravi: „Le tam, kjer se išče izgubljeno, kjer vsakdo, ki stoji čvrsto, stopi k onemu, kateri teži za napredkom, samo tam nastane nova družba in se razvijajo duševne sile, ki imajo pravo socialno - organizatorično moč in ki so dorasle za ogromne etične naloge in težkoče socialne reorganizacije človeštva. Tudi ako bi bil izpočetek najhben krog ljudi, ki bi delali v tem smislu, se bo vendar odhod inspiriralo novo razmerje človeka do človeka, se bo vzbudila vest in ideal velike odgovornosti, ki se bo kmalu pojavil tudi v vladi, upravi, delu, rodbinskem življenju ter bo v vseh konfliktih in težavah življenja dovajal nove sile z dna duše.“

Mi smo preveč zabredli v močvirje političnih in razrednih strasti, da bi vedeli oceniti pravo vrednost skupnega obnovitvenega dela. Današnja generacija le prerada sili k ekstremom in neredko smo mogli opaziti resnično franc. reka "Les extrêmes se touchent." Tu tiči velika nevarnost za narode in za celo človeštvo.

Dnevna politična kronika beleži nešteto dokazov za to. Kdor ima psihološko zmožnost, da te pojave analizira z ozirom na njihove vzroke in posledice, mora ali obupati nad bodočnostjo človeštva ali pa občutiti v lastni notranjosti silen nemir in spoznati potrebo, da se pred odločilno uro prične presnavljati in obnavljati tam, kjer je stanje najopasnejše, a to je predvsem moralno in kulturno življenje naroda in narodov. Brez te notranje obnove je vsak socialni preobrat, pa bodisi na zunaj orjaški korak naprej, v resnični bilanci socialnega življenja globok minus, ki ga bodo morale odplačevati še prihodnje generacije.

Nemogoče je, na skrčenem prostoru in s par potezami označiti smer in delokrog te obnove, ki nam jo nalaga skrb za bodočnost naroda in človeštva. Na tem prostoru moremo le tuhtati zajeti kak obris, kako miniaturno sličico posameznega drobca. A že to ima svoj pomen. Življenje se razvija, vedno se pojavljajo novi zapletljaji in novi nepričakovani dogodki. Nobena prošlih dob ni bila tako bogata na važnih izpremembah kakor je današnja. Že radi tega, da vidimo to veliko, lepo panoramo življenja, se je treba osvoboditi ozkih lin našega dnevnega dela in misljenja ter pogledati z višave na vse to pisano vrvenje. Druga stopnja je proučevanje teh izprememb. Tretja še le iskanje sredstev in smernic, kako bi se dalo na najlepši in najuspešnejši način vplivati na potek naravnega presnavljanja. Žal da je ogromna večina ljudi daleč celo od prve stopnje. Toda nas, ki čutimo v sebi odpor proti sedanjim mučnim

in neznosno težkim razmeram in ki verujemo v človeka, to ne more in ne sme motiti, da bi ne skušali ob vsaki priliki in na različne načine vliči v razburkane valove čisto olje človečanske ljubezni in pokazati silno voljo, da hočemo po svojih močeh obnavljati, kar se da obnoviti.

Notranja in zunanja politika.

* **Farizejstvo.** „Slovenec“ citira lepe besede staroste dr. Ravniharja, ki jih je govoril na glavni skupščini Sokolskega saveza v Osijeku. Dr. Ravnihar je dejal, da Sokol ne sme napadati nasprotnih organizacij, ker napad, bodisi upravičen ali neupravičen, le prerad rodi odpor, podžge nasprotnika, da se tembolj oklene svojih, četudi krivih načel... „Slovenec“ pravi k temu: „Podpišemo! Orel se po teh načelih ravna že zdavnaj...“ O sveta nedolžnost! Ali so Sokoli izdali proti Orlom tako nesramen pamflet, kakor je brošura „Ajmo mi Sokoli“? Kdo napada bolj: Orli ali Sokoli? Ali je bilo kedaj slišati na orlovskih oziroma klerikalnih političnih shodih tako pomirjevalno sodbo o nasprotniku, kakor jo je izrekel sokolski starosta dr. Ravnihar? Celo cerkvena prižnica in spovednica ste večkrat vpreženi v ostudno borbo proti Sokolstvu, čigar osnovna ideja je toleranca in človečanstvo.

* **Pretep za črnogorsko neodvisnost.** Rimski listi poročajo, da je v tamošnji črnogorski koloniji nastal oster spor med knjazom Petrom in kancelarjem Jovanom Plamenčem. Oficirji so se tudi razdelili v dve skupini, ki sta se spopadli med seboj. Tako sta se tepla knjaz Peter in Plamenac, izza njiju pa dve skupini častnikov. Posredovati so morali karabinerji. Ranjenega Plamenca so odnesli v bolnico. Italijanski listi servirajo to novico kot posebno slaščico. V resnici je pa pravi povzročitelj te črnogorske tragikomedije v Rimu oficalna in neoficalna Italija, s čije podporo je bilo črnogorski dinastiji omogočeno započeti akcijo za neodvisnost Crne gore, katera je — kakor vidimo — doživela popoln fiasko.

* **Italijanska vlada je imenovala za gubernatorja v Tripolitanijski znanega poslanca Volpija.** Volpi odpotuje še tekom tega meseca na svoje novo mesto.

* **Nova država.** Anglija namerava po poročilih londonskih listov ustanoviti v Mezopotamiji posebno novo državo z imenom Irak, katerega glavno mesto bi bilo Bagdad. Nova država bo seveda pod zaščito Anglije.

* **Sibirija prosi Zedinjene države za pomoč.** Republika Daljnega Istoka je prosila Zedinjene države severne Amerike, da intervenirajo pri japonski vladi, da zapuste japonske čete vzhodno Sibirijo.

BERGES:

Slučaj Loaf.

(Amerikanska humoreska). — Prevel: Pikaon. (Dalje.) (2)

* Kaj, ali ne pripadajo vlomilci blagajni višjim kastam. In nisem po Dame Lions, ki sedi sedaj v državni ječi v Albany, prvi safu - blower, najznamenitejši vlomilec denarnih blagajn v novem svetu!! Res je, ne delam preveč dobrega utisa, ali hudič me vzemi pri živem telesu, ako bi se zbog tega poprijel nižje obrti. Raje umrjem gladu, kakor da bi se družil z nizko zalogo ponarejevalcev, sleparjev in žepnih tatov. In sedaj, Jim Humprey, naj bo res, da nisem tako nčen kot vi, vendar pa držim na čast ravno toliko kot vi in dokler sedi tam Liono, sem takorekoč glavni vlomilec, to pravico mi boste pustili kakor tudi jaz vam, da se še nadalje smatrate za šefa bančnih tatov in denarnih sleparjev.

* Vem, je rekel Jim Humprey doprovodljno. Bill Crooke, pravim: vem, Drugače se ne bi zvezal z vami v družabno podjetje —

* Trenotek! Potrpajte trenotek! Takoj vam bode jasno, kaj nameravam. Snideva se v vlakcu med St. Louisom in blagoslovljenim mestom Kansas City v lepi deželi Missouri. Vozili sta se kot

* **Kriza na Madžarskem.** Posledice novega položaja, ki je nastal vsled izvajanja trianonske mirovne pogodbe, se že kažejo. Madžarski kabinet je stopil v težko krizo. O tem javljajo iz Budimpešte: Stranka malih kmetov je podala izjavo, da izstopa iz vladne koalicije. Ta korak najmočnejše parlamentarne skupine je zelo iznenadil politike okrog Hortyja. Ministrski predsednik grof Bethlen se je takoj podal k Hortyju, s katerim je razpravljaj o položaju. Horty je grofa Bethlena pooblastil, da sme razpustiti parlament. Ministrski svet je imel parlamentne seje, ki so pa končale v brezplodnih debatah. Sklenil je, da takoj postavi v parlamentu na dnevni red oddajo premoženja in reformo tiskovnega zakona. Poglavitni vzrok, da je stranka malih kmetov zapustila vlado, tiči v agrarni reformi. Madžarski grofje hočejo ohraniti vse dosedanje pravice in bi radi napravili iz vlade trajen instrument proti ljudstvu. Pričakovati je, da bodo v kratkem razpisane nove volitve.

* **Demobilizacija sovjetske vojske.** Demobilizacija ruske rdeče armade je dovršena. Starejši letniki so odpuščeni. Pod orožjem se nahaja še okoli 500.000 mož, ki so vsi dobro oboroženi in popolnoma izvežbani. Kljub temu pa se vrši vežbanje še nadalje. Vojska je oskrbljena z vsem potrebnim in je dobro razporejena. Glavni stan rdeče armade je reorganiziran po nemškem načinu. Vrhovni poveljnik rdeče armade ostane polkovnik Kamenjev; načelnik generalnega štaba je general Ratel. Major v rdeči armadi lahko postane vsak ruski državljani, višje čine pa lahko doseže samo — komunist.

* **Italijani v Mali Aziji.** Privatni brzojavi iz Smirne poročajo, da sta dva italijanska transporta, ki sta bila spremljana od dveh italijanskih torpednih čolnov, izkrcala v Adaliji 5000 vojakov in karabinerjev.

* **Nemci v sovjetski Beli Rusiji.** V Belo Rusijo prihaja zadnje čase vedno več nemških obrtnikov in uradnikov, katerim preskrbljajo sovjetske oblasti službe. V Minsku je v upravnih uradih nameščenih že sedaj več Nemcev kakor pa Rusov. Značilno pa je to, da jih sovjetski plačujejo v nemških markah po relaciji — dvajsettisoč sovjetskih rubljev za eno marko. Namen nemške kolonizacije je prozoren. Cesar niso mogli doseči v Rusiji z orožjem, hočejo sedaj s kolonizacijo — zaslužnjenje Rusije in ruskega naroda. Zalostno, da jim pri tem pomagajo sami Rusi, izdajalci boljševiki. Doseljeni Nemci so najverjetneje in najbolj zvesti služabniki sovjeto, gotovo pa ne iz prepričanja, ampak iz političnih spekulacijskih namerov in ker vejo, da bi padec sovjeto pomenil tudi konec nemškega prodiranja in osvajanja Rusije.

Podpirajte Jug. Matico!

vedno elegantno in v potnem plašču in ročni torbi, jaz — kot tramp — v blagovnem vozu, v katerega sem se vtihotapil. Pri izstopu sem vas spoznal takoj, spominjam se še, v kateri luknji kaznilnice sem se seznanil z vašo častito osebo, in sem vas nagovoril. No dobro, hočem biti jasnih besed, dogodilo se je ravno, da bi rabili za vaše podjetje v tem mestu enega izmed ljudi moje stroke in tedaj sva se dogovorila, da se snideva danes na tem zapadnem delu mesta, Well! Bili ste točni; kar se mene tiče, sem prespal nočujošnjo noč, da ne zamudim rendezvousa v tem salamensko finem poslopju, pri čemer mi je metal mesece svoje žarke skozi to preluknjano streho na glavo. Čeden fanté, ki misli dobro z menoj! Omenjati moram še, da nisem imel že dva dni niti grizljaja v želodecu in mislim, da je vaša dolžnost, preskrbeti mi predvsem prigrizek in požirek žganja.

Jim Humprey je skremžil obraz v še žalostnejše poteze ter skril ramena. »Ako bi zvedel, da so vas obesili, ne bi bil bolj obupan,« je zastokal, »zakaj ravno sedaj nimam v žepu niti penija. Nič, prav nič, niti centa ne!«

Na Bill Crookeja je napravila ta izjava popolnoma nepričakovan utis. — Dvignil je obe roki v zrak ter vzkliknil veselo, »Not a penny in his pocket! La

Zanimivosti.

Dogodbica iz tramvaja. Češki listi poročajo o zanimivem slučaju, ki kaj jasno karakterizira žensko psihologijo. Slučaj se je dogodil v prenapolnjenem praškem tramvaju. Gneča je bila toliko, da je neka gospodična zamogla stati komaj na eni nogi med možkimi, ki so se nagneli okoli nje. Nek potnik na njeni levi strani se je s posebnim zanimanjem namestil prav tik njene noge, na kateri je stala. Gospodična je vsled tega seveda postala nervozna ter se pričela sukati, da bi prišla v drug položaj, toda ni ji uspelo. Hotela je že izstopiti, toda preplašila se je čakanja na drugi tramvaj ter je raje ostala. Sosedu pa se je vedno bolj dopadlo nagajati ji in naenkrat se je z roko dotaknil njene noge. Gospodična je to čisto dobro čutila, toda premakniti se ni mogla. Sosed je vsled tega postal še bolj predrzen ter jo je še vščipnil. Gospodična je zardela ter ga pogledala z neopisnim pogledom. To je pač edina ženska obramba proti moški predrznosti — pogled v katerega se odraža obenem užaljenje in preziranje. Dostojen človek navadno ne čaka več na drug tak pogled. Toda na svetu so tudi nedostojni ljudje in med te je spadal gotovo tudi tramvajski potnik njen sosed G. L., ko je videl, da se gospodična Ottilija M. ni mogla braniti je izkoristil situacijo ter jo ponovno vščipnil v nogo. V bližini pa je stal nek gospod, ki se mu je to nadlegovanje gospodične od strani nesramnega sosedu zdelo že preveč, zavzel se je za dekle ter zahteval od nadlegovalca, naj jo pusti v miru. Nadlegovalec pa se je čutil vsled tega užaljenega, vstal ter pripeljal branitelju ženske časti zauznico. Zadeva je prišla pred sodišče in branilec ženske časti je zahteval, da se zasliši kot prič tudi dotična gospodična, toda na njegovo veliko začudenje je ta izjavila, da se dogodka — več ne spominja! Branilec ženske časti je dobil torej prvič klofuto, drugič od dekleta samega omalovaževanje in bil bi kmalu še povrh zaprt. Drugič si bo gotovo temeljito premislil, predno bo zopet branil nevhvaležno žensko čast.

Dnevna kronika.

Maribor, 19. julija.

— Stekel pes ne sme videti vode, »Straži« pa ne smeš pomoliti pred oči resnice. V svojem deliriju nas na klerikalno robat način napada, ker smo ugotovili suho dejstvo, da je »Slov. Gospodar« objavil povodom kraljevega rojstnega dne samo 2 vrstice in hkrati izrekli mnenje, da bodo klerikalci enkrat pozneje zopet navdušeni rojalisti. Radi tega nas »Straža« dolži prenapetega oboževanja vladarjev itd. Pardon, gospoda! Mi se nismo niti z eno besedo obregnili ob socialno-demokratske li-

— de — da! La — de — da!!« je pel vkljub svoji lakoti ter pričel takoj nato plesati »Jig«, enega onih ameriških plesov, da sta klopotala pokrova smodkine škatlje po suhih tleh.

Jim je opazoval tragikomično sliko potepuha in preko obraza se mu je razprostrl oduren posmešek. V prihodnjem trenutku pa, ko je pričel govoriti, so imele poteze zopet oni globokožalostni izraz, katerega je označil Bill Crookey s »pesticimizmom«.

»Srečni ste v vaši globoki neumnosti, Bill, kakor res znam uporabljati ponarejene ključke. Proketo ste srečni z vašim neizoprpljivim humorjem, kar je vedno znak brezmiselnosti. Zal ste pa zadeli z vašo pesmijo (pri tem je udaril ob žep): Not a penny in his pocket!! Na santluški železnici sem se vozil z pošteno ukradenim listkom, ki se je glasil na ime Mr. Veit in za posteljo in hrano v prvem hotelu tega mesta, kjer sem se nastanil, sem še dolžan —«

»V prvem hotelu?« je zopet prekinil Bill Crookey ter se začudil. »Vi ste v resnici najbriljantnejši lopov sveta. Ponos, da smem enkrat delati v vaši da pozabim na lakoto, družbi, mi pustite, žejo in ves žalosten položaj. Pri vas se še lahko kaj naučim!«

»Vem to, Bill Crookey. Pravim vam: vem! Jaz sem najpretkanejši po-

ste, ki tudi niso slavili kraljevega rojstnega dne. Spoštujemo trezno in resno republikanstvo. Toda klerikalci so bili pred par leti do kosti monarhistični, njihovi listi so prav po bizantinsko klečeplazili pred cesarskim tronom, pa bi lahko tudi sedaj povedali kaj več o domači vladarski rodbini. Mi ne klečeplazimo pred troni, ker nismo temu vajeni iz Avstrije. Nas zanima samo farižejska krinka, ki so si jo sedaj nadeli stari politični reakcionarci klerikalne sorte. Niti izdaleč nam ne pride na misel, da bi pomagali policiji loviti nedolžne elemente. To delo naj opravljajo oni, ki so v Avstriji denuncirali nacionalistične dijakke, preganjali »nezanesljive« vojake, pisali 18. avgusta udanostne izjave itd.

— Še eden. Prejeli smo. Zadnjič ste poročali o predrznem trgovcu Schrocku, ki je imel na Petrovo odprto trgovino. Čudno pa se mi zdi, da ste prezrli trgovca Gaischegga, sedaj Gajšeka na Glavnem trgu, ki je imel celo ves dan odprto trgovino ter s tem delal seveda dobro kupčijo. Radoveden sem, če se ne da proti temu in njemu podobnim patrijotom nič ukreniti. Ali nima trgovski gremij nobenega eksekutivnega sredstva? Opazovalec.

— Julius Meinel, se glasi še vedno naslov na mariborski podružnici v Gosposki ulici, dočim so si podružnice po drugih mestih že zdavnaj nabavile na novo protokolirano ime »Julio Meinel d. d.«

— Kaj je z zidanjem hiš? Pred par tedni se je govorilo po mestu, da bo pričel »Hitrozid« že v nekaj dneh z zidavo enodružinskih hiš. Dosedaj pa se, kolikor nam je znano, še ni pričelo niti s preddele. V Mariboru bi rabili nujno nova stanovanja, ker bo posebno na jesen naval v mesto zopet narasel.

— Premestitev I. mariborskega bioskopa. Kakor doznavamo se bo še tekom letošnjega leta preselil Prvi mariborski bioskop v lastno hišo na Grajski trg št. 1. Tozadevna adaptacijska dela se bodo pričela že tekom prihodnjih dni. Novi lokali bioskopa bodo urejeni najmoderneje.

— Stanovanjska zadeva gospe Dragutinovičeve. Značilno je za nasprotno časopisje, da vsako stvar na glavo postavi, samo da lahko z loparjem vdari nasprotnika. Tako piše nedeljski »Slovenec«, da je profesor Voglar odpovedal gospej Dragutinovičevi kar čez noč stanovanje. V resnici pa je stvar popolnoma drugačna. Gospa D. je podnajemnica stranke, ki ji je bilo kot inozemcu odpovedano stanovanje že od predzadnjega predsednika in nakazano podpolkovniku Sernecu. Rešitev zadnjega rekurza je prišla tekom junija iz Ljubljane in rok za deložacijo je že pred 14 dnevi pretekel. Vse to je gospa D. vedela ves ta čas. Ker je postal pp. Sernece upravičeno nestrpen, se je morala po večdnevni konferencah z g. D. vendarle stvar rešiti. G. D. je dobila na-

tepuh v vseh osemindesetih deželah Unije. Poglejte — predno sem prispel v St. Louis, nisem delal boljšega utisa nego zdaj vi, ampak oni gentleman, bog blagoslovi njegovo dobro srce, katoremu sem izmaknil vozni listek, mi je moral pustiti tudi potne kovčke, in v zadnjem sem našel obenem tole obleko, perilo, škarje in — ne, Bill Crookey, hudič me vzemi!! denarja nisem našel kinalu bi se zagovoril —«

»Obesijo naj te, podli lažnik!« je siknil Bill med salvami nevzdržljivega smeha.

»Well, vendar pa uvidim, da morete jesti, piti in biti enkrat pošteno oblečen, posebno še ker se do pričetka prihodnjega tedna ne moreva ničesar lotiti. Videli bode, da najdem z mojim pesimizmom lažje svet, kot pa vi z vašim bedastim humorjem. Tam zgoraj v srčnem avenu sem iztaknil precej čedno draguljarsko trgovino, katero moram takoj malo posetiti. Ako se mi posreči, da izpulim mojim strankam par zobov, tedaj vam prinesem semkaj pošteno obleko in potem pridete k meni v hotel, dokler ne pričnemo delati v drugi narodni banki in preluknjava tamkajšnje blagoslovljene tresorje.«

(Dalje prihodnjic)

Kazano drugod stanovanje in pp. Serneec se vseli. Da za gospo D. selitev ni prijetna, to je razumljivo, ali zaradi ene osebe, ki stanuje v 2 mebliranih sobah vendar ne bomo pustili inozemca v velikem stanovanju, aktivnega častnika pa z družino na cesti. Omeniti še moramo, da je stanoval pp. Serneec samo provizorično v realnem posloplju in je stal pred deložacijo, ker se adaptirajo dotične sobe v razrede.

— **Avtomobilna zveza Slovenskih goric.** Prošlo soboto je peljala posebna komisija sestavljena iz zastopnikov gradbenih sekcij v Ljubljani in v Mariboru, zastopnikov okrajnih glavarstev Maribor in Ljutomer, zastopnikov okr. zastopov Maribor, St. Lenart in Gornja Radgona ter zastopnikov poštnega ravnateljstva in interesentov, z avtomobilom akcijske družbe iz Maribora v Gornjo Radgono ter si ogledala ceste, mostove in druge podrobnosti. Avtomobilna družba dobi koncesijo za prevažanje pošte in oseb. Promet se bo odslej dalje vršil redno, tako da ne bo več vzroka za pritožbe, kakor doslej.

— **Ogled projektirane ceste št. IIj.** Marija Snežna—Gornji Čmurek. Včeraj so si ogledali trasiranje te državne ceste, ki se v kratkem zgradi, posebni zastopniki vlade, ter ga odobrili.

— **Odprtje spomenika generalu Stepaniku.** V Myjavi, je bil 10. t. m. v prisotnosti delegatov vojnih in civilnih oblasti, centralne vlade, Sokolov in prosvetnih društev odprt spomenik generala Stepanika, prvega vojnega ministra in boritelja za svobodo Slovaške. Svečanosti se je udeležilo čez 8000 ljudi.

— **Oskrbnik in oskrbnica.** Za večjo planinsko koč na Pohorju, ktera je celo leto odprta, z letnim prometom nad 3000 gostov se išče zanesljiv oskrbnik (ca). Pogoji, dobra kuharica. Pri koči je nad 6 orolov zemlje ter se da rediti 3—4 krave in prašiče. Primerna kaverija potrebna. Nastop takoj. Predstaviti se je treba osebnostno pri načelniku podružnice S. P. D. g. dr. Brencetu na finančnem ravnateljstvu.

— **Na cesti se je onesvestila.** V pondeljek se je na Stolnem trgu nenadoma onesvestila 63 let stara v mestni ubožnici stanujoča Helena Klobasa. Policija je obvestila o tem rešilno postajo, ki je nezvestni starki podelilo prvo pomoč ter jo prepeljala v ubožnico.

— **Nesreča z vrolo juho.** V soboto se je dogodila natakari Albin Golčmann v Gostilni Pavlič v Stolni ulici neobičajna nesreča. Ko je hitela s posodo polno juhe iz kuhinje, je na vratih zadela ob nekega gosta ter si pri tem zlila vrolo juho po telesu. Dobila je močne opekline osobito po levi roki ter je morala iskati prvo pomoč na rešilni postaji.

— **V Savi utonil.** Včeraj je pri kopanju v Savi v Brežicah utonil 20-letni Mirko Zorko, brat magistratnega nadoficijala g. Zorkota. Pogreb se vrši jutri v Brežicah.

— **Male nezgode.** V nedeljo je padel s kolesa inženier mestnega električnega podjetja Valter Göger ter si izpahnil palec na levi roki. — Ključavničarski mojster Franc Krajnc na Jugoslovenskem trgu si je v pondeljek pri popravljanju roletov pokvaril palec na desni roki. — Dvanajstletni učenec Josip Požauko, stanujoč na Koroški cesti št. 58 je zadel v pondeljek v Strmi ulici ob neko bodičasto ograjo ter si razpraskal desno roko. Vsi navedeni so poiskali prvo pomoč na rešilni postaji.

— **Padec z okna.** V nedeljo proti večeru se je igrala 13 letna učenka meščanske šole Terezija Rataj doma v Pekrah št. 59 na oknu, zgubila nenadoma ravnotežje ter padla na dvorišče. Pri padcu si je izpahnila desno roko ter zadobila tudi druge poškodbe. Deklico so prepeljali na rešilno postajo, kjer so ji podelili prvo pomoč ter jo potem oddali v zdravniško oskrbo.

— **Tatvina.** Alojziji Kovačič je izginilo v noči od 16. na 17. t. m. iz dvorišča v Vetrinjski ulici pet ženskih krag, vrednih 800 K. — Radu Pouhu pri Franciškanski ulici št. 21 je neznan tat odnesel iz njegove sobe modre plače, telovnik, rujavo suknjo, rujav klobuk, črne čevlje, rumene gamaše in en vojaški kovčeg z raznimi potreb-

ščinami. Pouh je oškodovan za 13.000 K. Pred nakupom ukradenih predmetov se svari.

— **Mesec dni obešena.** V Vetičah pri Gornji Kungoti je že pred mesecem dni, 13. julija izginila posestnikova žena Marija Tacer. Vse iskanje je bilo zaman. Sedaj po mesecu dni pa so jo v nedeljo 17. t. m. našli obešeno v gozdu blizu doma. Truplo obešenke je bilo že vse razpadlo in črvido. Njen mož jo je snel ter odpeljal v mrtvašnico v Kungoto. Vzrok samomora so bili družinski prepiri ter slaboumnost.

— **Krčevina.** Učiteljstvo tukajšnje šole je darovalo ob sklepu šolskega leta za našo — pozabljeno — C.M.D. 204 krone. Denar se je izročil blagajniku Cirilmetodove moške podružnice.

— **Iz Središča.** Stavba našega Sokolskega doma hitro napreduje in če ne bo izrednih nepravil, bo vsaj telovadnica do župnega zleta pod streho. Na tem nam je posebno mnogo ležeče, ker jo hočemo uporabiti za obednico in nam bo tudi v slučaju nevihte nudila zavetje. Zato smo se s podvojenimi močmi vrgli na delo; mlado in staro vse pomaga, vsak kakor more, — nekateri še celo več. To seveda našim klerikalcem ni všeč. Dolgo so se tolažili, da stavbe ne bomo nikdar skup spravili, zdaj pa ko vidiš, kako raste pred njih očmi in jim vse laži in klevete niso nič pomagale, bi se najraje od jeze zagrizli. Kaplan se je spravljal v šoli nad deo in zagrozil, da bo vsakega kaznoval, ki bo ob nedeljah opravljal kako delo za Sokola. Zadnje nedeljo so namreč naši Sokoli pridno pomagali pri zlaganju opeke. Naj se kaplan le pomiri in nam pove, zakaj takrat ne veljajo božje zapovedi, kadar je treba nositi stole in pomagati pri kaki orlovski prireditvi? Neplačano, z dobrim namenom storjeno delo pač ne onečašča praznika, to pa verujemo, da je hudo gledati, kako za Sokola vse z veseljem dela. Sicer pa so otroci naši in mi starši bomo sami odločevali kje in kdaj bodo sodelovali in radi bi poznali tistega kaplana, ki bi se jih upal za to kaznovati. Še večkrat bodo imeli priliko pomagati pri stavbi in s ponosom bodo nekoč zrlji na svoj Dom, za katerega tako radi žrtvujejo svoj prosti čas.

— **Zračna pošta v Zagrebu.** Svoje dni se je v Zagrebu ustanovilo društvo, ki je nameravalo uvesti zračno pošto med Zagrebom in drugimi kraji naše države. V to svrhu je bil nabavljen tudi zrakoplov. Ker pa so nastale razne težkote in ker vojna uprava ni dovolila uporabe vojaškega hangarja, se je društvo razšlo. Zrakoplov bo prodan v inozemstvo.

— **Tudi ribam je vroče.** Glasom pariških listov plava po Seini zadnje dni vse polno rib, ki so poginile vsled vročine, ki je v Franciji letos nenavadno huda.

— **Požari vsled suše.** V raznih delih Francije je povzročila nenavadna suša več požarov. Tako je v okolici Daxa zgorel gozd, obsegajoč nad 2000 debelih dreves.

— **Ljubosumnost,** raste menda z vročino, kajti čim bolj narašča sedaj vročina tembolj se množe slučaji raznih iz ljubosumnosti izvirajočih rodbinskih in ljubavnih tragedij. Svetovno časopisje je vse polno takih slučajev.

— **Rusko zlato v Franciji.** Francoske oblasti so vlovile velikansko pošiljatev ruskega zlata. Pošiljatev je obsegala 49 zabojev zlata. Čemu je bilo to zlato namenjeno, se doslej še ni dalo ugotoviti.

— **Sovjetski rdeči križ priznan.** Ženevski rdeči križ je obvestil ruskega ljudskega komisarja Čičerina, da priznava rdeči križ sovjetske Rusije.

— **Ustavljen madžarski list.** Madžarski list »Karpatti Tutar«, ki izhaja v Karpatski Rusiji, je po nalogu češkoslovaških oblasti ustavljen. V Karpatski Rusiji in na Slovaškem izhaja v cellem 96 madžarskih listov.

— **Lakota na Dunaju.** »Neue Freie Presse« piše: Na Dunaju je po oceni znamenitih poznavalcev 30.000 ljudi na tem, da od lakote poginejo. Veliko bolj bi bilo, da bi se vlada spomnila teh revežev, kot pa da je obremenila državno blagajno s 150 milijoni za du-

hovnike. Nismo tako bogati, da bi lahko izkazovali cerkvi take »prijaznosti«.

— **Nova iznajdba?** Slavni angleški kemik William Rutheford, ki je dobil zadnjo Nobelovo nagrado za kemijo, je baje razkril, da se da potom izmenjevanja radijevih žarkov spreminjati razne snovi v čisto druge snovi. Tako se mu je baje posrečilo spremeniti tem potom aluminij v oglje. Učenjak trdi, da se da tudi svinec spremeniti v — zlato Listi, ki o tem poročajo so mnenja, da v stari učenjakovi glavi ni več vse v redu.

— **Ruski dijak utonil v Savi.** V Pod-susedu pri Zagrebu je utonil prošli teden ruski dijak Trubinov. Preplaval je Savo do nasprotnega brega, kjer je nato izginil pod gladino ter ni več prišel na površje. Nekaj drugih dijakov je splavalo za njim ter ga res privleklo na breg, kjer ga je neka gospodična skušala potom umetnega dihanja obuditi nazaj k življenju, kar se ji pa ni posrečilo. Značilno za tamkajšnje razmere pa je to, da je truplo ponesrečenega študenta ležalo na bregu celih 48 ur, predno se je izvidni komisiji blagovolilo napraviti ogled. Pa pravijo, da imajo samo Srbi »vremena«!

— **Bosanske vesti.** Sarajevska policija je aretirala nekega D., lastnika nekega nočnega zabavišča, ker je zavajal dekleta in žene v prostitucijo. Istočasno je bila aretirana tudi njegova pomočnica neka Reza M. — V Bosanskem Petrovcu se je posrečilo orožništvu aretirati razbojnika Nikola Gajina-Markovića iz Udbine, ki je umoril trgovca Mustafa-bega Kulenovića ter mu odvzel 300.000 K denarja.

— **Krstna imena.** Krstna imena so v življenju človeka zelo delikatno vprašanje in večina ni prav nič zadovoljna z onimi imeni, katere je dobila brez lastnega privoljenja pri krstu. — Zdi se pa, da se v zadnjem času človeštvo precej otresa dosedanjih oficijelnih krstnih imen v koledarju ter daje svojim malim raje razna imena, ki si jih samo sestavi. Na Angleškem pa se je sedaj zelo razširila navada, da dajejo otrokom imena po slavni možeh, osobito po generalih.

Sah.

1. jugoslovenski savezni amaterski šahovski turnir se vrši letos od 15. do 31. avgusta v Celju. Turnirja se udeležijo šahisti cele Jugoslavije. Na turnirju bo zastopan tudi Maribor in sicer po g. sodniku dr. Kramerju.

Sokolstvo.

o **Sokolstvo in komunizem.** V Kladnu na Češkem se je vršil 10. t. m. velik sokolski zlet, ki je pomemben radi tega, ker je Kladno na glasu kot središče komunistične internacionalne na Češkem. Poročilo, ki so ga ob tej priliki prinesli praški »Nar. Listy«, je zanimivo tudi za nas: 10. julija bo zapustil globoko brazdo v mišljenju kladenskega in okoliškega prebivalstva. Sodimo da bo ta brazda rodovitna in da bo vodila ven iz sedanjih zablod in zmot, v katerih je utonila duša mnogih, ki so se opijani z zvočnimi tuda jalovimi gesli o internacionalizmu kot najvišjemu cilju v današnjem gibanju človeštva. Včeraj, ko je drugi, zdravi, sokolski in res češki duh prešinil ta kraj, je bilo videti, da je vse to, kar se govori o Kladnu in njegovem prebivalstvu, izmišljeno in da je v tem le toliko resnice, da ljudstvo preveč zaupa hujšakcem, ki ga terorizirajo z najrazličnejšimi sredstvi in pripomočki ter se ne da voditi, marveč pripraviti k molku, da bi ne pokazalo tega, kar je pokazalo še včeraj: da je in ostane v svojem jedru narodno čuteče, pa naj dobi na zunan rdečo ali rumeno barvo. Tisoč in tisoč komunistov je včeraj vzklikalo pred močnimi vrstami Sokolstva; kakšno zanimanje pa so pokazali za zlet, se je videlo popoldne... Kladno je oživilo, da kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Udeležbo okoliškega prebivalstva so cenili na dvesto-tisoč... V Kladnu se je pojavila slika praškega sokolskega zleta iz leta 1912...

o **Vsesokolski izlet v Varšavi.** V Varšavi se vrši te dni vsepoljski sokolski zlet, ki se ga je udeležilo nad

10.000 Sokolov. Posebno navdušeno so pozdravili sokolska društva iz Berlina, Essena, Gornje Slezijske in Pomerna. Slavnost se je pričela včeraj in bo trajala 8 dni.

Kultura in umetnost.

x **Slovenska Matica** je izdala ravno kar kot izredni izdanci dve knjigi imenoma: Pavla Golie lirsko zbirko »Pesmi o zlatolaskah« in Frana Finžgarja ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Člani Slovenske Matice, ki so za tekoče leto že poravnali članarino, in ustanovniki dobe omenjeni knjigi broširani po 16 K in vezani po 24 K. Za druge, ki niso Matični člani, je cena broširanih in vezanih izvodov za 6 K višja. Od knjig, ki jih ima Matica še iz prejšnjih let v zalogi, opozarjamo na Dostojevskega: Levstika »Zapiske iz mrtvega doma« (20 K), Radivoja Peterlina-Potruške pesmi »Po cesti in stopi« (8 K), dr. Fr. Detela »Tuj ki promet« (16 K), Ršaverja Meska zbirko novel »Slike« (16 K), Zofke Kveder-Demetrovič povest »Njeno življenje« (12 K), Etbina Kristana sanjsko zgodbo »Portinčarjevo pomlajenje« (12 K) ter še na razne zvezke Zabavne in Knezove knjižnice, na razne »Zbornike« itd. Pri nakupu matičnih knjig imejo Matičarji 25% popusta. — Za tekoče leto so štiri knjige, ki izidejo kot redna izdavanja, do malega dotiskane. Letnina znaša 40 K. Prosimo vse tiste člane, ki za letos še niso plačali članarine, naj to čimprej store. Vse druge pa vabimo, naj se blagovolijo pridružiti krogu članov »Slovenske Matice«. Zemljevid slovenskega ozemlja se tiska ter kmalu izide. — Uradne ure pisarne Slovenske Matice, Kongresni trg 7/I so ob počitnicah vsak torek in petek od 3.—5. ure popoldne.

Sport.

: **S. S. K. Maribor** igra ta teden sledeče prijateljske tekme: v četrtek 21. t. m. z S. K. Svoboda I. ob 18. uri in v petek ob 18. uri z S. K. Korotan. Vse tekme se vršijo na Mariborovem prostoru.

: **Sportvereinigung »Rapid«** objavlja v »Marburger Zeitung« svoj sportni program do konca avgusta. 24. t. m. igra proti ljubljanskemu protivniku, 25. t. m. proti graškemu »Hakoah«, 27. t. m. proti enemu moštvu dunajskega »bratskega« kluba »Rapid«, katerega prvo reprezentančno moštvo je klub zasiguralo dolgoletno prvenstvo Avstrije in Dunaja. V Maribor ne pride prvo moštvo. Začetkom avgusta igra z mariborsko Sportvereinigung »Rapid« dunajski, tudi prvorazredni »Wiener Sportklub«, 14. in 15. avgusta graški »Sturm« in slednjič še dunajski »Rudolfshügel«. Čudno je samo, da so redni in še celo zelo pogosti stiki (prijateljski seveda!) z avstrijskimi nogometaši mo-goči samo za Sportvereinigung »Rapid«, medtem ko se s slovenskimi klubi ne »želijo« stiki.

: **V nedeljo 24. t. m. tekmuje** na lastnem igrišču S. S. K. Maribor z Čakovečkim sportnim klubom.

: **Jugoslovenski prvak na dvokolesu** Josip Pavlija iz Zagreba je odpotoval prošli teden na kolesu iz Zagreba preko Maribora na Dunaj, kjer je sodeloval v nedeljo pri veliki avstrijski kolesarski tekmi Dunaj-Graden-Dunaj, obsegajoči progi dolgo 390 km. Proga, ki jo je prevozil iz Zagreba do Dunaja obsega 440 km.

: **Jubilejna prvenstvena plavaška tekma** v Somboru. Somborsko Sportno Udruženje slavi letos petintridesetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki priredi v nedeljo 24. t. m. v kanalu Kralja Petra jubilejno plavaško tekmo za prvenstvo Vojvodine.

Kino.

1. mariborski bioskop. V sredo, četrtek in petek se bode predvajala drama »Strah na gradu Kitay«. Film je detektivske vsebine, poln izvanrednih momentov, krasnih naravnih slik in umetniškega igranja. V glavni vlogi tatu v fraku »knez«. V petek umetniški koncert. V soboto »Li-Hang, grozni«. Največja kineška drama.

Gospodarstvo.

Borza 18. julija.

Zagreb: Berlin 209—210.50, Italija (18—725, London 570—572, New York 155—156.50, Pariz 1228—1232, Praga 206—206.50, Svica 2580—2590. Valute: ameriški dolarji 153—153.75, avstrijske krone 21—22, carski rublji 26—28, češko-slovaške krone 210—0, francoski franki 1150—0, napoleon 517—520, nemške marke 212—214, romunski lei 0—232, sovereični 255, Italij. lire 715—0, turške lire 590.

Dunaj: Ameriški dolarji 800—804, nemške marke 1052.50—1058.50, angleški funti 2890—2910, francoski franki 6160 do 6200, italijanske lire 3577.50—3597.50, jugoslovanski dinarji 1993—2013, poljske marke 44.75—46.75, švicarski franki 13.125—13.175, češko-slovaške krone 1046—1052, madžarske krone 243 do 246.

Curih: Berlin 7.975, New York 606, London 21.94, Pariz 47.25, Milan 27.50, Praga 7.925, Budimpešta 1.85, Zagreb 3.90, Varšava 0.33, Dunaj 0.80, avstrijske žigovane krone 0.80.

Nova carinska tarifa.

Nova carinska tarifa, ki stopi v veljavo s 16. julijem, vsebuje v glavnem sledeče spremembe: carina se računa za 100 kg. v kolikor ne postojе druge določbe. (Prva številka označuje maksimalno, druga minimalno tarifo. Številke v oklepajih dosedanje carino.) Pšenica 8, 5 (5, 0); koruza 3, 1.50 (2.50, 0); ječmen slad 10, 5 (5, 4); vino v sodih 80, 50 (10, 0); vino brez posode 100, 60 (12, 0); citrone sveže 20, 10 (15, 0); oranže 40, 20 (15, 0); smokve, suhe v škatljah, zabojih itd. 80, 40 (40, 0); suho korlatsko grozdje (rozine) 120, 60 (60, 0); kava surova 100, 50 (50, 0); kava pražena in zmleta 300, 150 (150, 0); suho sadje za okras 700, 400 (80, 0); kože domačih živali, surove 15, 0 (0, 0); kože domačih živali, suhe 30, 20 (0, 0); kože navadne divjačine 60, 35 (15, 6); kože plemenite divjačine 120, 80 (75, 50); ribe suhe 100, 50 (50, 30); drva za kurjavo 1, 0.50 (1, 0.65); oljčno olje 60, 40 (25, 18); laneno olje i. dr. za industrijo 50, 30 (25, 18); sladkor, rafiniran v stožcih 50, 30 (40, 30); sladkor v kockah 84, 40 (40, 30); sladkor zdrobljen 60, 30 (40, 30); rum v sodih 300, 200 (150, 80); konjak 400, 250 (200, 0); konjak v sodih 600, 350 (300, 0); vino, prevrelo do 12 odst. alkohola 250, 100 (50); čez 13 odst. še 10 (5) dinarjev za vsak alkoholni odstotek; šampanjec 600, 400 (250); pivo v sodih 70, 40 (25, 12); slaščice 200, 100 (80, 60); fini bonboni 250, 125 (100, 80); čokolada 200, 120 (200, 70); nafta surova 15, 10 (1.50, 0.75); milo, navadno za pranje 50, 30 (40, 18); milo toaletno 100, 50 (150, 40); parafin v sodih 40, 20 (20, 15); modra galica 6, 3 (1.50, 0); saharin 15.000, 10.000 (10.000); oljnat fižež 80, 40 (35, 25); alkoholni fižeži 120, 60 (120, 50); tkanine volnene, gladke do 50 žic 200, 100 (130, 80); tkanine volnene, gladke od 50 do 80 žic 240, 120 (180, 100); baržun in pliš 350, 200 (300, 170); til 450, 280 (400, 250); pantlike 350, 180 (200, 150); vata navadna 60, 30 (80); vata anti-septična 100, 50 (50); tkanine volnene, težje kot 700 g na m² 300, 150 (300, 125); od 500 do 700 g 350, 200 (350, 175); od 300 do 500 g 450, 230 (450, 200); pod 300 g 500, 280 (500, 250); svilene tkanine 3500, 1800 (2500, 1500); blago za obleke, po maksimalni postavki: po tvari, iz katere je in še 250, 250, če je iz svile, polusvile ali volne, in

200, če je iz drugih tvari; po minimalni postavki: po tvari, iz katere je in še 150 odstotkov (100 odstot); pod-plati, jako močni 200, 100 (120); drugi, izvenški okrajniki 150, 80 (100); kože (usnje) ševro in sličite, če je komad težji kot 3 kg 150, 100 (150, 80); od 1 do 3 kg 200, 120 (200, 100); do 1 kg 250, 150 (250, 120); tiskovni papir 30, 15 (20, 11); knjige v našem jeziku 150, 80; kovano železo 2.50 (2.50, 0.50) nekovano 12, 8 (4, 2); lim, sirov čez 1 mm debelosti 15, 10 (6, 5); pod 1 mm 4, 2; žica, valjana sirova čez 1 mm debelosti 20, 10 (8, 5); pod 1 mm 25, 10 (10, 6); tračnice za železnice brez obzira na profil 15, 8 (6, 1.50); kose in srpi 60, 30 (50, 20); šila, klešče in noži 40, 20 (50, 20); dinamno-stroji in drugi električni stroji čez 3000 kg teže 5 (30, 12); električne luči in sijalke (Bogenlampe) 120, 60 (200, 60); električne žarnice 240, 120 (150); avtomobili tovorni ad valorem 7 odstotkov (3 odstot.); vagoneti ad valorem 7 odstot., 3 odstot. (10 odstot.); žepne ure zlate, komad 14, 7 (6, 1); glasoviri 200, 125 (100); puške 400, 150 (400); samokresi 300, 150 (300, 100). — Počenši s 16. julijem se bo vse dosedaj nezacarinjeno blago zacarinilo po tej tarifi, ne glede na to, da-li je že izvršen carinski pregled, če carina do 15. t. m. še ni bila plačana. Dosedanji tarifi, v kolikor se ne zlagajo s tem novim tarifom, se razveljavijo.

g Stanje žetve v južni Srbiji. Po poročilih je v južni Srbiji pšenica zelo dobro obrodila. Eden snop da 10 do 12 kg zrnja. Tudi v Banstu se je pšenica zelo dobro obnesla. Slama je sicer kratka in drobna, pšenica pa je izvrstne kakovosti. Mlat se je že začela.

g Začasni dogovor o regulaciji trgovskega prometa med našo državo in avstrijsko republiko je bil podalšan do konca avgusta t. l.

g Italija nam je vrnila bivši avstrijski vojni ladji »Donau« in »Hartenberg«, toda v veliko slabšem stanju, kot pa jih je svojčas zaplenila. Ladji ste te dni dospeli v Šibenik.

g Nacionalizacija dalmatinske industrije. V Omišu (Dalmacija) se je vršila te dni glavna skupščina »Sufida«, družbe za izkoriščanje vodnih sil Dalmacije. Na tem obnem zboru, je bil v odbor družbe, ki je bila doslej popolnoma v italijanskih rokah, kot prvi jugoslovanski odbornik izvoljen znani rodoljub, načelnik omiške občine, veleindustrialec g. Milan Marušić. S tem je storjen prvi korak za nacionalizacijo tega za Dalmacijo pomembnega podjetja. Pričakovati je, da se bo skupnemu delovanju Zadržnega saveza, Zadržne banke in industrijalne zajednice posrečilo doseči, da preide doslej še v italijanskih rokah nahajajoče se podjetje popolnoma v last domačega kapitala.

g Razpis dobave raznega materiala za ravnateljstvo državne železnice v Subotici. Dne 30. julija t. l., se bo vršila v pisarni ekonomata ravnateljstva železnice v Subotici ofertalna pismena licitacija za nabavo raznega materiala, med tem tudi: loj, steni, sveče, milo, vazelin, olja, svetiljke, razno železno orodje, povoji, medikamenti, držaji za orodje, brezove in sirkove metle, barve, vrvi, ličile, reflektorji in stekleno blago, indigo papir in drugi papir, kemikalije, četke itd. itd. Ponudbe je poslati do 30. julija t. l., 12. ure dopoldne ekonomskemu odelenju železn. direkcije v Subotici; ako mogoče, naj se ponudbi priloži vzorce ali pa natančni opis kakovosti ponujane blaga. Pred ali na dan licitacije je položiti pri glavni bla-

gajni železniškega ravnateljstva varščine in sicer donatčinom 10 odst. ino- zemcem pa 20 odst. Ponudba mora biti v započetem ovitku z naslovom »Ponudba linijskega potrošnega materiala na Direkciju Državnih Železnica, Subotica k broju: 13223-21« in opremljena s predpisano takso 10 dinara. Natančnejše podatke je dobiti ob delavnikih v ekonomatu železniške direkcije v Su-

Mala oznanila.

Gospodična, vešča slovenščine in nemščine, ki zna knjigovodstvo, strojepis in stenografijo, se išče za takojšnji nastop. Tavcar, Kopaliska ul. št. 11. 1005 3—1

Zmožen vodja za parno žago s polnojarnemikom, ki je izurjen v rezanju in v manipulaciji z lesom, vešč slovenščine in nemščine, se išče za takojšnji nastop. Tavcar, Kopaliska ul. št. 11. 1006 3—1

Pomožni sluga, mlajši, zdrav, se sprejme takoj pri okrajnem glavarstvu v Mariboru. 992 3—3

Kompletna oprema za eno stanovanje 2 sob in kuhinje se proda ter obenem odda kupcu stanovanje. Natančnejša pojasnila daje krojač v Vetrinjski ulici št. 5. 1004

Izgubil se je v nedeljo na potu od Ruš do Maribora mali Steyr-samokres. Pošten naj-ditelj naj ga odda proti dobri nagradi v Mariboru. Vrazova ul. 2, pritrilje, deano. 1008

Enonadstropna vila z sadnim in zelenjadnim vrtom, tik železniške postaje, se takoj po ugodni ceni proda. Naslov v upravi. 999 6—2

Mlad lovski psi se prodajo v Badlotti ulici 15 pod Kalvarijo. 988 2—2

Kompletna soba za gospode iz hrastovega lesa, tenne barve, pripravna za odvetnika, in klub-garnitura se radi pomankanja prostora proda. Naslov v upravi. 991 3—3

Proda se več lesenih zabojev. Marib. tiskarna d. d.

Dijak višjega razreda s posebno lepo pisavo se sprejme takoj za dobo 7—14 dni. Plača dobra. Ponudbe na upravo »Tabora«.

Dobrodoča zlata damska ura se ceno proda. Naslov v upravi lista.

ZIDARJE

na akord

večje partije se išče v Zagrebu. Stanovanja zasigurana. Vpraša se pri

Savezu gradjevni poduzetnika u Zagrebu, Haulikova ul. br. 2. 1010 2—1

Za pivopivce

priporočam najbolji pikantni Liptavski sir

1 kg a K 28.—

5 kg a K 24.—

Pri večjem odjemu ceneje!

V. Hmelak, Maribor

Slomškov trg 6. 1000

botici. Dobavni razpis, v katerem je seznam blaga, ki ga je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Pripomni se pa, da zbornici ni na razpolago več izvodov razpisa, da bi ga mogla interesenti razposlati.

Glavni urednik: Radoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Prva jugoslovanska tvornica šesira i tuljaca d. d. GALGOVO kraj Siska

traži rutinirano

kontoaristicu,

veštu hrvatskom i njemačkom govoru i pismu, po mogućnosti i njemačkoj stenografiji. Bezplatan stan, ogrijev i svjetlo. Dobra opskrba u domovničkoj kuhinji. Nastup čim prije. Oferte sa naznakom dosadanjeg službovanja i referencama slati na gornji naslov. 1009

Nove cene za žaganje drv!

1 meter drv, 2 zarež. K 15.—
1 " " 3 " K 20.—
1 " " 4 " K 25.—

Z odličnim spoštovanjem

Karol Kresnik, Državna cesta 22.

A VI 269/21

OKLIC.

Vsled sklepa okrajnega sodišča v Mariboru dne 25. maja 1921 A VI 269/21-5 se vrši dne 4. avgusta 1921 ob 9. uri dopoldne v prostorih pisarne dr. Josipa Barle, notarja v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 14,

prostovoljna sodna dražba

v zapuščino po Ljudmili Krepek spadajočih zemljišč vl. št. 59 in 158 k. o. Metava, obstoječih iz hiše št. 48 v Metavi, v kateri se nahaja vinska stiskalnica, iz hleva, sadovnjaka, travnika in njive, popisanih v tuz. cenilnem zapisniku A VI 269/21-5, — toda brez pritrilja in premičnin, — za cenilno vrednost 18.959 K, ki se ustanovi kot izključna cena; pod to ceno se posestvo ne proda.

Vsak ponudnik mora pred pričetkom dražbe položiti v roke sodnega komisarja vadij 2.000 K v gotovini ali vložnih knjižicah varnega domačega hranilnega zavoda.

Dražbeni pogoji in sodni cenilni zapisnik s katastralnimi in zemljiškoknjižnimi podatki so v uradnih urah na vpogled v pisarni sodnega komisarja dr. Josipa Barle, notarja v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 14.

Na posestvu vključenim upnikom ostanejo njihove pravice nedotaknjene.

V Mariboru, dne 15. julija 1921.

Notar dr. Josip Barle, kot sodni komisar.

Singer Singer Singer Singer

živalni stroji

šivanke

nadomestni deli

strojno olje.

Velika pošiljatev iz Amerike dospela. Dobi se samo naši podružnici.

Singer šiv. stroji Bourne & Co. New York

podružnica Maribor, začasno Dravska ulica 10.

Ugodni plačilni pogoji na obroke.

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic

za vse proge južne in državne železnice.

Skladišče, spojeno s tirov južne železnice, Aleksandrova cesta št. 70.

Največje domače špedicijsko podjetje!

Telefon štev. 375

Spedicijska vseh vrst.: Carinska agentura in carinske računanice.: Vsekaršne vsakršnega blaga.: Mednarodni prevozi.: Seizve z patentiranimi pošiljatenimi vozovi na vse strani.: Špedicijsko dostavo podjetje južne železnice.

„BALKAN“

dejniška družba za mednarodne transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.